

ЮЛІЯ ЛЕОНІДІВНА БУЛАХОВСЬКА

8 листопада 2021 р. на 91-му році життя померла відома українська славістка, докторка філологічних наук, професорка Юлія Леонідівна Булаховська.

Народилася 8 грудня 1930 р. в сім'ї видатного українського мовознавця академіка Л. А. Булаховського. Закінчила Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка за фахом «русистика і полоністика», навчалася в аспірантурі. У 1955 р. успішно захистила кандидатську дисертацію на тему «Творчість Елізи Ожешко кінця 1860-х — середини 80-х років XIX ст.», кілька років викладала курс історії польської літератури.

Водночас працювала старшим редактором у Держлітвидаві України (нині — видавництво «Дніпро»), виступала з науковими статтями, писала художні твори.

З 1956 р. почала працювати в новоствореному відділі слов'янських літератур Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР, пройшовши шлях від молодшого до провідного наукового співробітника. У 1985 р. вона захистила докторську дисертацію на тему «Польська поезія 40—70-х років XX ст. в її взаємодії зі східнослов'янськими літературами (російською, українською, білоруською)». 1993 р. отримала вчене звання професора, а 1998-го — почесного академіка Академії наук вищої освіти. Була нагороджена медаллю ПНР «За заслуги перед польською культурою» (1976), дипломом міністра закордонних справ Польщі «За поширення польської культури у світі» (1996), українським орденом Ярослава Мудрого (2006) за видатні здобутки в галузі науки й техніки та «Гілкою золотого каштана» за літературну діяльність.

Ім'я Юлії Леонідівни стоїть у ряду фундаторів сучасного літературного слов'янознавства, передусім полоністики, богемістики, перекладознавства, компаративістики. Її науковий доробок становить понад 500 праць. Авторка 13 монографій, зокрема: «Поезія Юліана Тувіма» (1960), «Прогресивна польська поезія (1940—1955) в її зв'язках з російською та українською літературами» (1964), «Проблематика польської сатири 30—50-х років XX ст. (поезія і художня проза)» (1968), «Творчість Леопольда Стаффа і стильові пошуки польської поезії 1-ї половини XX ст.» (1970), «Спадкоємність і новаторство сучасної польської поезії» (1979), «Типологія польсько-російсько-українських літературних явищ 50—70-х років XX ст.» (1982), «Творчість П. Г. Тичини і польська література» (1989), «Станіслав-Ришард Добровольський: Життя і творчість»

(1990). Її перу належать ґрунтовні розділи до п'ятитомного видання «Українська література в загальнослов'янському та світовому літературному контексті», численні статті в науковій періодиці. Праці дослідниці завжди вирізнялися новим поглядом на міждисциплінарні зв'язки літератури з мистецтвом, оригінальністю методологічних підходів у царині славістики та перекладознавства.

Наукову діяльність Ю. Булаховська поєднувала з викладацькою роботою. Вона працювала в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Соломоновому університеті, Київському славистичному університеті, Київському університеті ім. Б. Грінченка, Ніжинському державному університеті ім. М. Гоголя, була членом низки спеціалізованих учених рад, стояла біля витоків збірника «Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур пам'яті акад. Л. А. Булаховського». Чимало перекладала з польської, чеської, французької, англійської, російської літератур.

Перу Ю. Булаховської належать численні художні твори: спогади про дитинство, про діда по матері — відомого українського лікаря Данила Михайловича Іванова, про довоєнне життя харківської інтелігенції, про спілкування її батька з багатьма діячами української культури. Вона вирізнялася інтелігентністю, людяністю, винятковим почуттям гумору та іронії, неперевершеним артистизмом, блискучим володінням художнім словом.

Співробітники Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України завжди зі вдячністю зберігатимуть у серцях світлий образ Юлії Леонідівни Булаховської.